

MAIL ATTILA

Történelemtanár; magyar nyelv és irodalom szakos tanár

Osztatlan, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Csabai Zoltán
egyetemi adjunktus, PTE BTK

AHASVÉROS IDEJÉBEN TÖRTÉNT? KÍSÉRLET ESZTER KÖNYVE KELETKEZÉSI IDEJÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRA AZ AKHAIMENIDA ÉS A SZELEUKIDA TÖRTÉNELEM TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: Eszter könyve; Biblia; Xerxész; történelmi hitelesség

Eszter könyve a Héber Bibliában a Ketubim (Írások) között található, és a történet az akhaimenida Perzsa Birodalomban, Ahasvéros király uralkodása alatt játszódik. Bár a történet tartalmaz egyértelmű túlzásokat, de a szerző ismerte valamennyire a perzsa közigazgatást és udvari szokásokat. Dolgozatomban egyrészt arra fókuszál, hogy mi a valóság és mi a fikció a történetben, valamint arra, hogy mikor keletkezett Eszter könyve: a perzsa korban vagy később? Hipotézisem szerint az Eszter könyvében elbeszél, az üldözésben is megnyilvánuló zsidógyűlöletet csak a szeleukida időszak kontextusában tudjuk értelmezni, hiszen a Héber Bibliában alapvetően egy pozitív kép maradt fenn a perzsa uralomról. A Deutero-Izajásban a próféta Küroszt megváltóként és szabadítóként, Jahve kiválasztottjaként üdvözlötte. Ezdrás könyvének tanúsága szerint Kürosz rendeletet adott ki, amelyben engedélyezte a Nabú-kudurri-uszur által Babilonba hurcolt zsidók hazatérését Palesztinába és ott a közösségi élet újjászervezését, a lerombolt jeruzsálemi templom felépítését és a kultusz helyreállítását. Az építés költségeit pedig a perzsa államkincstárból fedezték. Dareiosz is támogatta az építkezést, sőt, elrendelte, hogy a naponkénti templomi áldozatokat állami költségből fedezzék. Ezzel szemben az Eszter könyvében szereplő perzsa király a zsidók kiirtására adott ki parancsot. Hogy lehetséges ez? Véleményem szerint úgy, hogy ez a rendelet soha nem létezett: pusztán kitaláció. De akkor miért van benne a történetben? A kérdés megválaszolásnak a kulcsa véleményem szerint a könyv keletkezési idejében keresendő. Legfőbb hipotézisem az, hogy Eszter könyve a szeleukida uralkodók vallási üldözései közepette születhetett. Dolgozatomban ez a hipotézis kerül hosszabban kifejtésre.